

HERINNERING AAN AIMÉ MOUQUÉ

door Raf SEYS

Eind 1999 heeft de Oost-Vlaamse stad Eeklo een luxueus boek uitgegeven met als ondertitel "Van muziekschool tot academie voor muziek en woord" en als hoofdtitel "Muziek als eerste woord". De auteurs, Paul VAN DE WOESTIJNE en Paul VAN BOUCHAUTE, vestigen daarin volle aandacht op 125 jaar muziekgeschiedenis ter stede en op belangrijke muzikale figuren als Aimé MOUQUÉ, geboren en getogen Oostendenaar, die van 27 juli 1939 tot 1 augustus 1956 directeur van de Eeklose muziekacademie is geweest.

In hetzelfde jaar verscheen in het driemaandelijks tijdschrift "Heemkundige bijdragen tot het Meetjesland" een boeiend artikel over "Aimé Mouqué en James Ensor" (jg. 13, nr. 3), van de hand van voornoemde Paul VAN DE WOESTIJNE, stichter (1987) en voorzitter van de "Vereniging voor Heemkunde in het Meetjesland", sinds 1998 directeur van het KTA Koekelare. Als stichter (1979) en voorzitter (tot 1994) van de gemeentelijke heemkring "Coclariensia", ook als stichter (1962) en redacteur (1962-1981) van het "Jaarboek De Spiegel – Spiegel van het officieel onderwijs te Koekelare in het verleden en het heden" ontmoeten we elkaar geregeld en hartelijk. Aldus heb ik hem mijn persoonlijke herinneringen aan Aimé MOUQUÉ kunnen verhalen.

In de 28e jaargang van "De Plate" is Aimé MOUQUÉ, in een bijdrage van Norbert HOSTYN over "Oostendse muziekgeschiedenis 1918-1940", in 't kort genoteerd geworden (nr. 5-8, mei-aug 1999). De daarin opgegeven plaats en datum van zijn dood zijn evenwel onjuist en willen we hier corrigeren. Aimé MOUQUÉ overleed niet in Oostende op 16 november 1959, maar wel in Sleidinge (s. 1977 deelgemeente van Evergem, Oost-Vlaanderen), in een instelling voor geesteszieken, op 10 maart 1961. Bovendien houden we eraan wat we Paul VAN DE WOESTIJNE, in geuren en kleuren, allemaal vertelden, in "De Plate" vast te leggen.

In Eeklo werd Aimé MOUQUÉ in elk geval zeer gewaardeerd. In "Muziek als eerste woord" en in de "Heemkundige bijdragen uit het Meetjesland" worden er, op de dag van heden, de treffendste bewijzen van geleverd. Destijds heeft Aimé MOUQUÉ met het symfonisch orkest van een Oost-Vlaamse provinciestadje Oostende en Blankenberge, met de meest onverwachte verrukking, concerten laten beluisteren.

SCHUBERTS LIEFDELIED Een herinnering aan "de Klets"

Ik heb Aimé MOUQUÉ als muziekleraar aan de Rijksnormaalschool (RNS) te Blankenberge gekend van 1942 tot 1947. Van jongelui die voor onderwijzer studeren mag verwacht worden dat ze tijdens de lessen de tucht niet zullen verknoeien. Toch is het zo dat "de Klets", zoals we hem noemden, soms vriendelijk verzocht: "Maar jongens toch, gebruikt een keer een beetje meer verstand"; - Welke muziekleraar heeft het niet lastig met de tucht?

Van Aimé MOUQUÉ weten we dat hij graag dronk, soms een beetje te veel; aan zijn adem roken we dan "dat hij er weer had aangezeten". Hij had een paar opeenvolgende dagen les per week en verkoos in plaats van na de lessen van de ene dag naar Eeklo per trein terug te reizen, in Blankenberge te overnachten voor de lessen van 's anderendaags. Hij logeerde in een hotel aan het Stationsplein, de "Louvre", als ik het goed voorheb. In de oorlogsjaren was met de trein reizen nogal gevaarlijk. In de Blankenbergse "terminus" stond Duits afweergeschut opgesteld, met als gevolg dat de reizigers in het station van Uitkerke hoefden uit te stappen en de weg naar het stadscentrum te voet hadden af te leggen.

Wat dacht je dat Aimé MOUQUÉ in de “Louvre” deed om zijn avondtijd te vullen?

Op 8 februari 1947, d.i. in mijn laatste schooljaar in Blankenberge, nam de RNS deel aan een toneeltornooi, ingericht door het Ministerie van Openbaar Onderwijs, onder openbare inrichtingen voor middelbaar en normaalonderwijs. Als programma werd door de school “Schuberts Liedelied” gekozen. Het was immers 150 jaar geleden dat de geniale toonkunstenaar Franz SCHUBERT (Wenen 31.01.1797-19.11.1828) geboren werd. In dit toneelspel, van E.W. SCHMIDT, kreeg ik de hoofdrol te vertolken, nader bepaald zijn levenstijd toen hij Theresa GROB met een muziekcompositie zijn liefde verklaarde. In mijn jonge levensjaren was ik muzikaal bijzonder bedrijvig: in de schoolfanfare speelde ik weliswaar fatsoenlijk piston, maakte hiernaast zelfs deel uit van het orkest “The Rhythm Boys”, maar was als pianist helemaal onbedreven. Stel je nu voor dat ik op het podium aan het klavier vurig aan het componeren was en dat ik ermee uiteindelijk een liefdesverklaring had af te leggen. Mijn vader, die in een van de Koekelaarse fanfares bariton speelde, stond erbij te gapen dat ik ineens zo voortreffelijk met de piano weg kon; hij niet alleen, maar ook de vrienden en kennissen die met hem naar Blankenberge waren gekomen, konden bijna hun oren en ogen niet geloven! Een trucage evenwel, zoals vandaag de dag in de showbusiness schering en inslag. Moest ik met de melodie de hoogte in, en nog hoger, en dan omlaag, en nog lager..., alleen eventuele klaviervirtuozen in de zaal aanwezig, konden uitmaken hoe op de bühne de vork in de steel zat. Het zwartglanzend pianomeubel was goed en wel gevuld met een deken en een paar handdoeken, zodat de hamertjes de snaren niet konden raken en, hoe passionant ik – het haar voor mijn ogen – de toetsen ook aansloeg, er geen klank geproduceerd werd. Achter de coulissen zat Aimé MOUQUÉ in mijn plaats Schuberts Liedelied uit te voeren... Is dit geen muziek-en-toneelherinnering om nooit ofte nooit te vergeten?

Laat me hier volledigheidshalve aan toevoegen dat Aimé MOUQUÉ voor de gelegenheid een strijkorkest had gevormd, waarmee hij, tussen de bedrijven in, voor muzikale opluistering instond: “Schubert Fantasie” (arr. John FOULDS), “Onvoltooide Symfonie (allegro moderato)”, “Moment musical (arr. Fr. SALABERT)”, “Serenade” en een potpourri uit “Driemeisjeshuis”. Tevens kon de “Militaire Mars” beluisterd worden met daarbij een interpretatie in ballet door meisjesnormalisten. De RNS Blankenberge was weliswaar een inrichting voor jongens, doch tijdens de oorlog werd ze ook toegankelijk gesteld voor meisjes (externen uiteraard), die er, na afloop van de oorlog, hun studiën konden voortzetten, en aan de Schubert-feestavond, als ballerina’s, op de cadans van het strijkorkest van “de Klets”, hun medewerking verleenden.

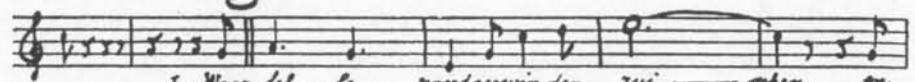
* * *

Op de volgende bladzijde vindt U de “Normalistenmarsch”, schoollied RNS Blankenberge, in handschrift van Aimé MOUQUÉ. De tekst is van Virgile DE MAESSCHALCK, leraar Nederlands, die in 1945 van deze instelling directeur zou worden.

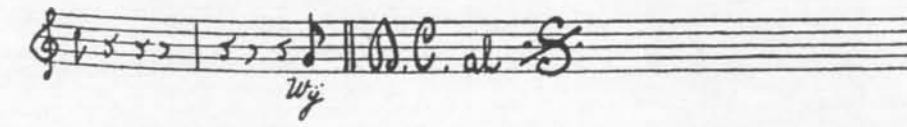
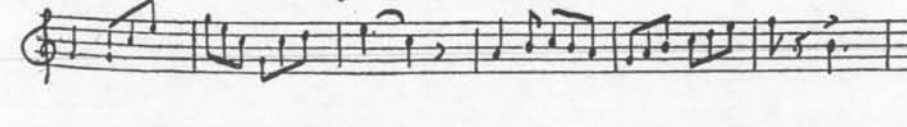
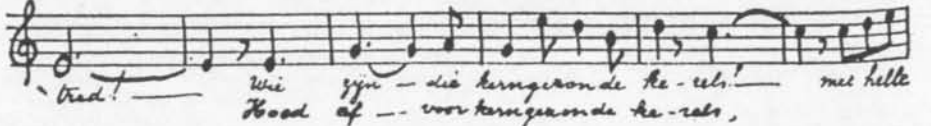
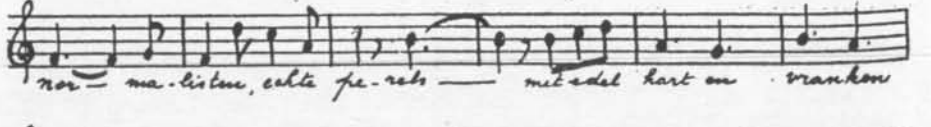
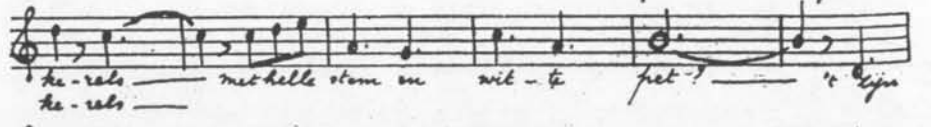
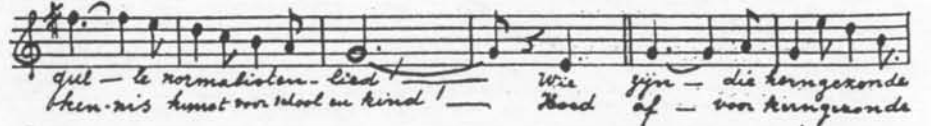
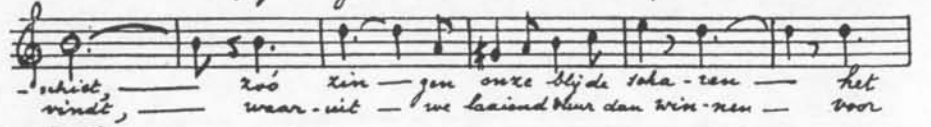
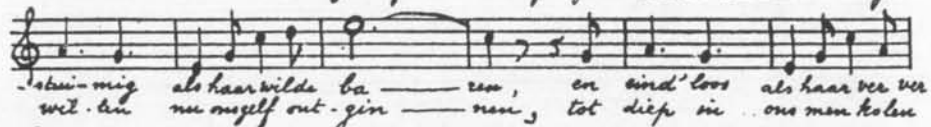
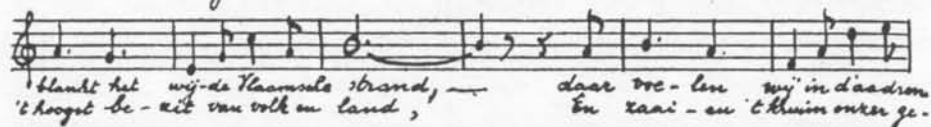
Normalistenmarsch

Y. De Maesschalck.

H. Bouquie.

I. Waar fel - le noordgewinden zui - selen en
II. Wy bou - wen eens met klare kraach - ten aan

2000-74